

[Victor Pürschel.]

at stemme imod det, og dér kommer jeg vel ikke til at stemme alene.

Der er af den kommunistiske Ordfører fremsat en Paastand paa Overgang til Dagsordenen, og det er jo et ganske morsomt Modtræk mod den socialdemokratiske Ordførers efter min Mening lidt ubehændige Forsøg paa at udnytte nogle Ændringsforslag imod Kommunerne. Jeg tror, det var en daarlig Forretning, den højtærede Ordfører gjorde ved den Lejlighed. For mig er Standpunktet ikke vanskeligt at tage. Jeg vil naturligvis stemme imod en Opfordring til at tænke over, om man skal indføre Republik her i Landet. Jeg mener, at Kongedømmet paa mange Punkter byder en Garanti for en rolig Udvikling, som er af stor Værdi for et Samfund. Dette, at den øverste Mand i Samfundet er hævet over alle Partier og over alle Partispekulationer og over al Mistæneliggørelse fra Partiers Side, finder jeg er en stor Værdi for et Samfund.

Der har lejlighedsvis fra socialdemokratisk Side været henvist til, at Erfaringerne ude i Europa synes at vise, at Kongedømmet for saa vidt byder en større Garanti mod de voldsomme Udviklinger af en Art, som Socialdemokratiet ikke holder af, end Republikken har gjort det, og det kan der naturligvis anføres noget for, men jeg anser ikke denne Betragtning for at være afgørende. Det, der for mig er afgørende, er altsaa den principielle Betragtning, jeg allerede har nævnt, og jeg vil støtte det ved nogle historiske Eksempler. Man kan nævne Kongemagtens Indgriben i 1870, da den utvivlsomt var af stor Betydning med Hensyn til at holde Danmark uden for den franske Krig. Man kan nævne — og her er jeg jo i god Overensstemmelse med en tidligere radikal Minister — Kongens Holdning i de kritiske Dage i August 1914, og dertil vil jeg endelig gerne føje Kongens Holdning i Foraaret 1920, hvor han ved at tage et andet Ministerium i Virkeligheden handlede fuldt parlamentarisk. Det har jo i Parlamentarismens Moderland, England, altid været anerkendt, at Kongen havde en Ret til at tage et andet Ministerium, naar han gav dette Ministerium den ene Opgave at udskrive Valg og derved konstatere, om der ikke havde fundet et Skifte af Fler-tallet Sted i Landet. Det var det, der skete i 1920, og det Valg, der fulgte efter, retfærdiggjorde jo fuldt ud denne Fremgangsmåde. Disse historiske Eksempler er efter min Mening gode at faa Forstand af, og i Virkeligheden tror jeg heller ikke, at man fra nogen Side kan ville indvende

noget imod det; i hvert Fald forekom det mig, at der var en Udtalelse fra Statsministeren ved første Behandling, der tydede paa, at han kunde dele den Opfattelse, jeg her har gjort mig til Talsmand for.

Hasle: Det kan naturligvis ikke være min Opgave her i Dag at tale om de store Linier i dette Forfatningsforslag. Det tilkommer naturligvis den ærede Ordfører for mit Parti, men naar jeg har bedt om Ordet, er det for at udtale mig om visse mere konkrete Enkeltheder. Jeg vil da først nævne, at der har her i Dag lydt to meget forskellige Domme om den Række af Ændringsforslag, der er stillet, idet den ærede Ordfører for Partiet Venstre fandt alle Ændringsforslag betydningsløse, medens et andet æret Medlem udtalte sig saa kraftigt, at han sagde, at alle disse Ændringsforslag var en knusende Dom over det oprindelige Kommissionsforslag. Dér kan man jo se, hvor forskelligt man kan se paa Tingene, selv om man altsaa er enig i Realiteten. Jeg tror, den rette Erkendelse vil være den, at ved det Udvalgsarbejde, der er gjort her, og hvor man har taget sig god Tid, i den Forstand, at man har brugt 3 Maanedre til Arbejdet og har arbejdet meget intenst, er det lykkedes at indføre væsentlige reelle og tekniske Forbedringer af Lovforslaget.

Det ærede Medlem Hr. Aksel Larsen rettede et Spørgsmaal, saa vidt jeg forstod, bl. a. til mig, og jeg tror, det ærede Medlem formulerede Spørgsmaalet saadan — det var i Anledning af den Diskussion, der har været om, hvorvidt man skulde fastslaa Parlamentarismen, det parlamentariske System, i Grundloven, hvilket man ikke har gjort, og hvor det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch sagde, at det kunde vel heller ikke være nødvendigt, naar man var enig om det Princip her i Landet —: Har et Udvalgsflertals Mening nogen som helst Betydning i saa Henseende? Jeg vil gerne svare herpaa, at naturligvis kan man ikke tillægge en saadan Mening den samme Betydning som en Grundlovsbestemmelse. Men naar det ærede Medlem har spurgt saa stærkt, som han gjorde, om man kan tillægge det nogen som helst Betydning, maa jeg svare: Ja, det kan man, for det er ikke altid afgørende, hvad der direkte staar i en Forfatning. Det synes jeg i øvrigt, det ærede Medlem selv gav saa udmærket Udtryk lidt længere henne i sin Tale, hvor han udtalte: Man kan ikke sikre Frihed og Folkestyre ved Paragraffer! Nej, men det ærede Medlem kunde gaa videre. Efter